

Bruksela, 28 marca 2018 r.
(OR. en)

6659/18

AGRI 109
DEVGEN 42
ENV 202
CLIMA 56

NOTA

Od:	Prezydencja
Do:	Rada
Nr poprz. dok.:	10730/16, 6453/18
Dotyczy:	Marnotrawienie żywności i straty żywności: ocena postępów poczynionych w zakresie realizacji konkluzji Rady z czerwca 2016 r. – <i>Informacje przekazane przez prezydencję i Komisję</i> – <i>Wymiana poglądów</i>

I. WPROWADZENIE

1. Zgodnie z konkluzjami Rady z czerwca 2016 r. w sprawie marnotrawienia żywności i strat żywności, Rada UE zamierza oceniać postępy czynione w realizacji tych konkluzji, począwszy od 2018 r.¹ Prezydencja postanowiła zatem dokonać podsumowania realizacji wyżej wspomnianych konkluzji. Na podstawie informacji przekazanych przez państwa członkowskie prezydencja podsumowała postępy poczynione w zakresie pkt 18.1–18.8 konkluzji (zob. załącznik I). Komisja przekazała przegląd postępów poczynionych przez nią w zakresie pkt 19.1–19.7 konkluzji (zob. załącznik II). Oba załączniki zostały przekazane delegacjom przed posiedzeniem Specjalnego Komitetu ds. Rolnictwa, na którym przygotowana została Rada ds. Rolnictwa i Rybołówstwa obradująca w dniu 16 kwietnia 2018 r.

---

¹ Dok. 10730/16, s. 12.

II. KONTEKST

2. Jedna trzecia żywności produkowanej na świecie do spożycia przez ludzi, czyli ok. 1,3 mld ton rocznie, jest tracona lub marnowana. Żywność jest tracona lub marnowana w całym łańcuchu dostaw – od pierwotnej produkcji rolnej do końcowego spożycia przez gospodarstwa domowe. Straty żywności stanowią utratę zasobów użytych w produkcji, takich jak grunty, woda, energia i nakłady, zwiększając bez powodu emisje gazów cieplarnianych. Straty żywności i marnotrawienie żywności odnoszą się do zmniejszania ilości żywności do spożycia przez ludzi na każdym etapie łańcucha dostaw żywności. Według ram koncepcyjnych opracowanych przez Organizację Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (ONZ FAO) w odniesieniu do strat i marnotrawienia żywności, żywność, która jest tracona lub psuje się przed osiągnięciem etapu produktu końcowego lub sprzedaży detalicznej, stanowi stratę żywności. Żywność, która jest zdatna do spożycia przez ludzi, ale nie jest spożywana, ponieważ jest pozostawiana, aż się zepsuje, lub wyrzucana przez sprzedawców lub konsumentów, stanowi marnotrawienie żywności².
3. W 2015 r. Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych (ZO ONZ) przyjęło cele zrównoważonego rozwoju w ramach swojej agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030³. Plan ten zawiera 17 celów zrównoważonego rozwoju i 169 powiązanych z nimi zadań obejmujących kluczowe dziedziny, takie jak ubóstwo, nierówność, bezpieczeństwo żywnościowe, ochrona zdrowia, zrównoważona konsumpcja i produkcja, wzrost, zatrudnienie, infrastruktura, zrównoważona gospodarka zasobami naturalnymi, oceany, zmiana klimatu i równość płci. Cel zrównoważonego rozwoju nr 12.3 brzmi: „do 2030 roku zmniejszyć o połowę globalną ilość marnowanej żywności *per capita* w sprzedaży detalicznej i konsumpcji, zmniejszyć straty żywnościowe w procesie produkcji i dystrybucji, w tym straty powstałe podczas zbiorów”. Ponadto w obecnym kontekście istotnych jest kilka innych celów zrównoważonego rozwoju, jak np. cel nr 2 dotyczący bezpieczeństwa żywnościowego, cel nr 6 – wody, cel nr 8 – godnej pracy i wzrostu, cel nr 13 – działań na rzecz klimatu oraz cel nr 14 dotyczący zrównoważonego wykorzystywania zasobów morskich. Uznaje się wzajemne powiązania między różnymi celami zrównoważonego rozwoju i zadaniami.

---

² <http://www.fao.org/food-loss-and-food-waste/en/>

³ http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E

4. Wraz z przyjęciem celów zrównoważonego rozwoju wzrosła świadomość wagi zmniejszenia strat żywności i marnotrawienia żywności na poziomie światowym. FAO ONZ uruchomiła Globalną inicjatywę na rzecz ograniczenia strat i marnotrawienia żywności SAVE FOOD⁴ oraz techniczną platformę ds. pomiaru i redukcji strat i marnowania żywności⁵.

III. AKTUALNA SYTUACJA

5. W Unii Europejskiej kwestia strat żywności i marnotrawienia żywności jest przedmiotem planu działania UE dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym⁶, który został uruchomiony w 2015 r. w celu promowania wykorzystywania zasobów w bardziej zrównoważony sposób. W dniu 20 czerwca 2016 r. Rada ds. Środowiska przyjęła konkluzje w sprawie planu działania dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym⁷, a w dniu 28 czerwca 2016 r. Rada ds. Rolnictwa i Rybołówstwa przyjęła konkluzje w sprawie marnotrawienia żywności i strat żywności⁸. W grudniu 2016 r. Komisja poinformowała Radę ds. Rolnictwa i Rybołówstwa o aktualnej sytuacji w zakresie Unijnej Platformy ds. Strat i Marnotrawienia Żywności⁹. We wrześniu 2017 r. przyjęte zostały konkluzje Rady w sprawie sprawozdania specjalnego Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 34/2016 pt. „Zwalczanie marnotrawienia żywności – szansa dla UE na poprawę efektywności gospodarowania zasobami w łańcuchu dostaw żywności”¹⁰.

---

⁴ <http://www.fao.org/save-food/en/>

⁵ <http://www.fao.org/platform-food-loss-waste/en/>

⁶ Dok. 14972/15.

⁷ Dok. 10518/16.

⁸ Dok. 10730/16.

⁹ Dok. 15385/16.

¹⁰ Dok. 12552/17.

W październiku 2017 r. Rada ds. Rolnictwa i Rybołówstwa przeprowadziła wymianę poglądów na temat agendy 2030 i jej konsekwencji dla polityki UE w dziedzinie rolnictwa¹¹; podkreślono także, że rolnicy mają do odegrania kluczową rolę we wkładzie UE w realizację celów zrównoważonego rozwoju, w tym celu nr 12. W lutym 2018 r. Rada ds. Rolnictwa i Rybołówstwa omówiła zmianę unijnej strategii dotyczącej biogospodarki i rolę sektora rolnego¹². Na posiedzeniu trójstronnym w grudniu 2017 r. (pod kierunkiem Rady ds. Środowiska) osiągnięto wstępne porozumienie w sprawie pakietu dotyczącego odpadów (jako części planu działania dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym)¹³.

6. Należy odnotować, że w 2017 r. w ramach Rady do Spraw Ogólnych utworzono Grupę Roboczą ds. Agendy na rzecz Zrównoważonego Rozwoju 2030. Grupa ta koncentruje się na realizacji oengetowskich celów zrównoważonego rozwoju w UE i zapewnia państwom członkowskim forum wymiany doświadczeń i poglądów dotyczących postępów czynionych w zakresie agendy 2030.
7. W zmienionym prawodawstwie dotyczącym odpadów wzywa się państwa członkowskie do podjęcia działań dotyczących zmniejszenia strat żywności na każdym etapie łańcucha dostaw żywności, monitorowania poziomów marnotrawienia żywności oraz składania sprawozdań z poczynionych postępów. Uzgodniono definicję marnotrawienia żywności i definicja ta będzie używana jako podstawa ustanowienia wspólnej metody oceny wielkości marnotrawienia żywności; metoda ta ma zostać przyjęta przez Komisję w akcie delegowanym do marca 2019 r. Zgodnie z tą definicją: „marnotrawienie żywności” oznacza wszelką żywność, zdefiniowaną w art. 2 rozporządzenia (WE) nr 178/2002, która stała się odpadem¹⁴.

---

¹¹ Dok. 12255/17.

¹² Dok. 5757/18.

¹³ Dok. 5916/18.

¹⁴ Dok. 5914/18 REV 1, s. 33.

8. W sprawozdaniu nr 34/2016 Europejski Trybunał Obrachunkowy zalecił, aby kwestię marnotrawienia żywności włączyć do przyszłego przeglądu wspólnej polityki rolnej (WPR)¹⁵. W komunikacie Komisji pt. „Przyszłość rolnictwa i produkcji żywności” powtórzono, że „WPR może pomóc ograniczyć marnowanie żywności i straty żywności”¹⁶. W grudniu 2017 r. oraz w styczniu, lutym i marcu 2018 r. Rada ds. Rolnictwa i Rybołówstwa omawiała różne aspekty tego komunikatu. Podczas tych dyskusji ministrowie wielokrotnie wymieniali bezpieczeństwo żywnościowe jako nadrzędny cel rolnictwa, wkład rolnictwa w oszczędne gospodarowanie zasobami, środowisko, cele w zakresie klimatu oraz cele zrównoważonego rozwoju. Uznano, że w odniesieniu do tych elementów można by jeszcze zwiększyć wartość dodaną WPR.
9. W maju 2017 r., w trakcie sesji plenarnej Parlament Europejski przyjął z własnej inicjatywy rezolucję w sprawie oszczędnego gospodarowania zasobami: ograniczenie marnotrawienia i zwiększenie bezpieczeństwa żywności – zaproponowaną przez posłankę do PE Biljanę Borzan (Komisja Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności w PE). W marcu 2017 r. Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi w PE wydała swoją opinię na temat tego sprawozdania.

---

¹⁵ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR16_34/SR_FOOD_WASTE_EN.pdf, s. 46.

¹⁶ Dok. 14977/17, s. 24.

10. Komisja Europejska zobowiązuje się do realizacji oenzykowskiego celu zrównoważonego rozwoju polegającego na zmniejszeniu o połowę marnotrawienia żywności do 2030 r. W sierpniu 2016 r. Komisja ustanowiła Unijną Platformę ds. Strat i Marnotrawienia Żywności, która skupia 70 członków, w tym przedstawiciele państw członkowskich, organizacje międzynarodowe (FAO, Program NZ ds. Ochrony Środowiska, OECD) oraz podmioty uczestniczące w żywnościowym łańcuchu wartości, w tym banki żywności i inne NGO. Komisja przyjęła wytyczne UE dotyczące ułatwiania darowizn żywności¹⁷ i realizuje trzyletni unijny pilotażowy projekt służący dalszym badaniom nad prawnymi i operacyjnymi ramami redystrybucji żywności i wspierania upowszechniania wytycznych UE w zakresie darowizny żywności w państwach członkowskich. Przygotowywane są wytyczne dotyczące wykorzystania wycofanych środków spożywczych jako paszy dla zwierząt oraz akt delegowany określający metodę pomiaru wielkości marnotrawienia żywności. W niedawno opublikowanej analizie¹⁸ zwrócono uwagę na potrzebę promowania spójniejszego rozumienia i używania terminu przydatności do spożycia i daty minimalnej trwałości na etykietach żywnościowych przez wszystkie podmioty, w tym podmioty prowadzące przedsiębiorstwa spożywcze i organy kontrolne; w analizie tej stwierdzono duże zróżnicowanie praktyk oznaczania dat w kategoriach produktów badanych w UE oraz słabą czytelność tych oznaczeń; szacuje się też, że do 10 % marnowanej żywności rocznie w UE wiąże się z oznaczeniami dat. W 2018 r. ustanowiona zostanie specjalna podgrupa Unijnej Platformy ds. Strat i Marnotrawienia Żywności mająca za cel zbadanie wariantów postępowania i opracowanie skoordynowanego i spójnego planu działania obejmującego wszystkie kluczowe podmioty. Rozważa się również, aby do przeglądu unijnych kryteriów zielonych zamówień publicznych¹⁹, które mają zostać sfinalizowane w 2018 r., włączyć cele polegające na zapobieganiu marnotrawieniu żywności.

---

¹⁷ Dz.U. C 361 z 25.10.2017, s. 1.

¹⁸ *Market study on date marking and other information provided on food labels and food waste prevention*. ICF wraz z Anthesis, Brook Lyndhurst i WRAP, 2018.
<https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/e7be006f-0d55-11e8-966a-01aa75ed71a1/language-en>

¹⁹ http://ec.europa.eu/environment/gpp/gpp_criteria_process.htm

11. Wspólne Centrum Badawcze Komisji Europejskiej prowadziło badania nad następującymi powiązаныmi tematami: rozliczanie marnotrawienia żywności – metody, wyzwania i możliwości²⁰, poprawa zrównoważonego i zamkniętego charakteru europejskiego zarządzania marnotrawieniem żywności przy podejściu uwzględniającym cykl życia²¹, zużycie energii w sektorze żywności w UE: aktualna sytuacja i możliwości poprawy²², profilowanie postaw włoskich konsumentów względem marnotrawienia żywności²³, priorytetyzacja i optymalizacja zrównoważonych środków zapobiegania marnotrawieniu żywności i zarządzania nim²⁴, analiza techniczno-ekonomiczna i analiza rentowności biorafinerii odpadów spożywczych na szczeblu europejskim²⁵, modelowanie strat żywności w ramach oceny cyklu życia: od obecnej praktyki w kierunku systematyzacji²⁶.
12. W 2013 r. Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny przyjął opinię w sprawie wkładu społeczeństwa obywatelskiego w strategię na rzecz zapobiegania stratom i marnotrawstwu żywności i na rzecz ich ograniczania²⁷.
13. Głównym wyzwaniem jest zapewnienie bezpieczeństwa żywnościowego i wyżywienie rosnącej populacji przy uwzględnieniu m.in. skutków zmiany klimatu. W tym kontekście ważną rolę pełni oszczędne gospodarowanie zasobami oraz zmniejszenie strat żywności i marnotrawienia żywności. Prezydencja jest zdania, że obecna wspólna polityka rolna (WPR) już przyczynia się do zmniejszenia strat żywności i marnotrawienia żywności, ale prawdopodobnie możliwa jest poprawa obecnych narzędzi. Przyszedł czas, aby zbadać te sposoby w kontekście formułowania przyszłych polityk UE.

---

²⁰ <https://ec.europa.eu/jrc/en/publication/food-waste-accounting-methodologies-challenges-and-opportunities>

²¹ <http://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC99238/lbna27657enn.pdf>

²² <http://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC96121/ldna27247enn.pdf>

²³ <https://ec.europa.eu/jrc/en/science-update/profiling-italian-consumers-attitude-food-waste>

²⁴ <https://ec.europa.eu/jrc/en/publication/prioritizing-and-optimizing-sustainable-measures-food-waste-prevention-and-management>

²⁵ <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0960852418303547>

²⁶ <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0959652616307272>

²⁷ <https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/opinions-information-reports/opinions/prevention-and-reduction-food-waste>

14. Ze względu na wielostronny i przekrojowy charakter kwestia strat żywności i marnotrawienia żywności jest powiązana z różnymi dziedzinami polityki i w związku z tym wymaga wysiłków różnych stron. Rada ds. Środowiska kieruje działaniami związanymi z rozporządzeniem w sprawie odpadów będącym częścią pakietu dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym. Rada ds. Rolnictwa i Rybołówstwa skoncentruje się na aspektach rolnych, a szczególnie na ocenie postępów czynionych w zakresie realizacji konkluzji Rady w sprawie marnotrawienia żywności i strat żywności, przyjętych przez tę Radę w czerwcu 2016 r. Prezydencja przygotowała podsumowanie działań podjętych przez państwa członkowskie w zakresie pkt 18.1–18.8 konkluzji (załącznik I). Komisja przekazała informacje dotyczące postępów poczynionych przez nią w zakresie pkt 19.1–19.7 konkluzji (załącznik II).
15. Ministrowie rolnictwa są proszeni o ocenę postępów poczynionych w zakresie realizacji konkluzji Rady z czerwca 2016 r. w sprawie marnotrawienia żywności i strat żywności. Aby ukierunkować wymianę poglądów podczas posiedzenia Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w dniu 16 kwietnia 2018 r., prezydencja przygotowała przedstawione poniżej pytanie.
16. Specjalny Komitet ds. Rolnictwa zapoznał się z dokumentem informacyjnym prezydencji (dok. 6453/18), przeprowadził wstępną wymianę poglądów na temat zaproponowanego pytania, bez uszczerbku dla ostatecznego stanowiska ministrów podczas wymiany poglądów w dniu 16 kwietnia 2018 r., oraz zgodził się przekazać to pytanie Radzie.

17. W dniu 26 marca 2018 r. na posiedzeniu Specjalnego Komitetu ds. Rolnictwa wiele delegacji ponownie potwierdziło swoje zobowiązanie do realizacji celu zrównoważonego rozwoju nr 12.3 polegającego na zmniejszeniu marnotrawienia żywności o połowę do 2030 r. i było zdania, że poczyniono na szczeblu krajowym postępy w realizacji konkluzji Rady z 2016 r. Stwierdzono konkretne postępy w zakresie krajowych programów i ustawodawstwa, które zostały wprowadzone lub które są przygotowywane, w zakresie wprowadzenia pomiarów marnotrawienia żywności i strat żywności oraz zainicjowania i wspierania wielostronnych partnerstw mających na celu zidentyfikowanie środków w całym łańcuchu dostaw żywności i wdrożenie tych środków. Ten rodzaj wysiłków wraz z kampaniami podnoszącymi poziom wiedzy, dobrowolną współpracą z przemysłem, dodatkowymi środkami służącymi zwalczaniu marnotrawienia żywności w wyniku mylącego etykietowania i ułatwianiem programów darowizn nadwyżek żywności wskazano jako kluczowe dla ciągłych postępów na szczeblu krajowym. Kilka delegacji zwróciło jednak uwagę na przeszkody w realizacji działań, zarówno na szczeblu krajowym, jak i unijnym, związane z brakiem wspólnie zatwierdzonej metody pomiaru, dostępności porównywalnych danych i jasności definicji. Delegacje wezwały do gromadzenia danych nie tylko na temat strat żywności i marnotrawienia żywności w różnych segmentach łańcucha żywnościowego, ale także do gromadzenia danych na temat postępów poczynionych w zakresie zmniejszania strat żywności i marnotrawienia żywności w różnych segmentach jako wynik ukierunkowanych działań. Niektóre delegacje podkreśliły, że na szczeblu UE trzeba jeszcze dodatkowo zbadać kwestie związane z oznaczaniem dat i standardami marketingowymi, tak aby minimalizować straty żywności i marnotrawienie żywności. Według niektórych delegacji innowacje i nowe technologie wspierane za pomocą WPR mogą jeszcze bardziej przyczynić się do postępów, a reforma WPR mogłaby stanowić okazję do wzmocnienia zapobiegania stratom żywności i marnotrawieniu żywności. Delegacje z zadowoleniem przyjęły działania podjęte przez Komisję w zakresie realizacji konkluzji Rady z 2016 r., zwłaszcza w związku z Unijną Platformą ds. Strat i Marnotrawienia Żywności.

IV. PYTANIE DO MINISTRÓW

18. Uwzględniając powyższe informacje i pragnąc uporządkować debatę, prezydencja zwraca się do Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa o omówienie poniższego pytania:

Jak oceniają Państwo postępy poczynione na szczeblach unijnym i krajowym w zakresie konkluzji Rady z 2016 r.? Czy uważają Państwo, że tempo jest wystarczające czy też że potrzebne są jeszcze dalsze działania służące osiągnięciu tempa niezbędnego do realizacji zobowiązań dotyczących zmniejszenia strat żywności i marnotrawienia żywności?

POSTĘPY POCZYNIONE PRZEZ PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE W ZAKRESIE REALIZACJI KONKLUZJI RADY Z 2016 R.**Na podstawie informacji przekazanych przez 19 państw członkowskich**

18.	WZYWA PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE, BY:	
18.1.	potwierdziły swoje zaangażowanie w realizację celu zrównoważonego rozwoju nr 12.3, uzgodnionego podczas posiedzenia Zgromadzenia Ogólnego ONZ przez wszystkie podmioty na szczeblu światowym w ramach programu działań na rzecz zrównoważonego rozwoju do roku 2030, pamiętając o zintegrowanym charakterze celów zrównoważonego rozwoju.	<p>Wszystkie państwa członkowskie UE poparły realizację celu zrównoważonego rozwoju nr 12.3, uzgodnionego przez wszystkie podmioty światowe na ZO ONZ w ramach agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030.</p> <p>Postępy będą czynione przy pomocy różnych mechanizmów. Większość krajów opracowała specjalne krajowe ustawodawstwo dotyczące marnotrawienia żywności i strat żywności. Opracowane zostały plany krajowe wraz ze strategiami skupiającymi się na przykład na:</p> <ul style="list-style-type: none"> – planach zarządzania dotyczących marnotrawienia żywności, – zapobieganiu sytuacjom, gdy żywność jest marnotrawiona, oraz – programach służących określeniu problemów prowadzących do powstawiania odpadów w przemyśle spożywczym. <p>W latach 2025–2030 powinny pojawić się rezultaty tych krajowych planów i strategii.</p> <p>Niektóre państwa członkowskie zobowiązały się do realizacji celu polegającego na zmniejszeniu marnotrawienia żywności na zasadzie dobrowolności bez tworzenia i wdrażania konkretnych przepisów prawnych.</p> <p><u>Dalsze działania:</u> Dalsze prace na rzecz realizacji celu nr 12.3, w tym za pomocą strategii krajowych, prawodawstwa i środków dobrowolnych, przy zapewnieniu udziału kluczowych podmiotów. Zapewnianie zachęt do stosowania hierarchii zapobiegania odpadom, jak np. ułatwianie darowizn żywności.</p>

18.2.	<p>z zadowoleniem przyjęły wyniki projektu FUSION, tzn. opracowanie wspólnego i praktycznego unijnego protokołu monitorowania dotyczącego pomiaru ograniczania strat i marnotrawienia żywności (pkt 16) i metodologii opracowane przez państwa członkowskie służące do pomiaru strat i marnotrawienia żywności, z myślą o wykorzystaniu tych doświadczeń jako podstawy naukowej i punktu wyjścia do dalszej dyskusji o harmonizacji tych pomiarów.</p>	<p>Państwa członkowskie korzystają lub zamierzają korzystać z wyników projektu FUSION w swoich przyszłych wysiłkach na rzecz opracowania metody pomiaru i zmniejszenia marnotrawienia żywności. Projekt ten może pomóc zharmonizować i unowocześnić ustalone metody oceny. Krajowe ustalenia dotyczące monitorowania strat żywności i marnotrawienia żywności na wszystkich szczeblach łańcucha żywnościowego („od pola do stołu”) są wdrażane w kilku państwach członkowskich, choć ich zakres i czas trwania są zróżnicowane. Prowadzone są zarówno sektorowe oceny źródeł marnotrawienia żywności (gospodarstwa domowe, produkcja żywności, sprzedaż hurtowa i detaliczna), jak i ogólne monitorowanie niewykorzystanych zasobów żywności. Wiele państw członkowskich prowadzi kampanie mające na celu oszacowanie wielkości marnotrawienia żywności.</p> <p>Kontrowersyjne okazują się opinie państw członkowskich dotyczące wykorzystania potencjału naukowego do stworzenia systemu pomiaru, zwłaszcza do mierzenia efektywności ekonomicznej. W ramach projektu FUSIONS, w różnych krajowych strategiach i w prawie UE stosowane są różne definicje „marnotrawienia żywności”. Utrudnia to ocenę wielkości strat żywności i marnotrawienia żywności.</p> <p>Biorąc pod uwagę stosowane krajowe metody i doświadczenia w mierzeniu marnotrawienia żywności, państwa członkowskie wyraziły chęć przyjęcia jednolitego podejścia do oceny marnotrawienia żywności oraz jednolitej terminologii, która ma być używana w odniesieniu do strat żywności i marnotrawienia żywności.</p> <p><u>Dalsze działania:</u> Wkład w opracowanie jednolitej metody oceny wielkości marnotrawienia żywności na każdym etapie łańcucha dostaw żywności oraz wdrożenie regularnego monitorowania i raportowania poziomów marnotrawienia żywności, zgodnie z postulatem porozumienia politycznego osiągniętego w sprawie zmiany dyrektywy ramowej o odpadach. Dalsze starania na rzecz opracowania jednolitej terminologii. Wspieranie – za pośrednictwem Unijnej Platformy ds. Strat i Marnowania Żywności – unijnych i globalnych inicjatyw w zakresie monitorowania strat żywności w branżach rolno-spożywczych w UE.</p>
-------	--	---

18.3.	<p>aktywnie uczestniczyły w pracach Unijnej Platformy ds. Strat i Marnowania Żywności²⁸, która gromadzi państwa członkowskie i wszystkie podmioty w łańcuchu żywnościowym, w tym organizacje pozarządowe, i która będzie utworzona w ramach planu działania UE na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym, aby monitorować postępy w osiągnięciu celu zrównoważonego rozwoju nr 12.3, pomagając w określaniu środków koniecznych do zapobiegania marnotrawieniu żywności w UE, przedstawiając informacje na temat sytuacji na szczeblu krajowym oraz dzieląc się najlepszymi sprawdzonymi wzorcami postępowania stworzonymi na podstawie informacji o ograniczaniu strat i ilości marnotrawionej żywności.</p>	<p>Prawie wszystkie państwa członkowskie uczestniczą aktywnie w Unijnej Platformie ds. Strat i Marnowania Żywności oraz w jej podgrupach, zależnie od ich interesów. Dzięki dzieleniu się najlepszymi praktykami w dziedzinach darowizn żywności, pomiaru marnotrawienia żywności oraz działania i wdrażania wszystkie podmioty mogą przyczynić się do różnorodności sposobów zapobiegania stratom i marnotrawieniu żywności oraz ich spożytkowania.</p> <p>Wiele państw członkowskich wspiera utworzenie konkretnej podgrupy ds. oznaczeń dat w ramach Unijnej Platformy ds. Strat i Marnowania Żywności i deklaruje swoje silne zainteresowanie udziałem w tej podgrupie. Odpowiednia interpretacja informacji umieszczanych na etykietach i związanych z terminologią dotyczącą daty minimalnej trwałości i terminu przydatności do spożycia pomoże zapobiegać marnotrawieniu żywności i ułatwić ich wykorzystywanie. Niektóre z zaproponowanych tematów do dyskusji na forum przyszłej podgrupy do spraw etykietowania żywności to:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozszerzenie listy żywności objętej wyłączeniem od oznaczenia datą minimalnej trwałości; – zwiększenie okresu trwałości środków spożywczych, dla których w prawodawstwie ustalono konkretny okres trwałości, w związku z ich udowodnionym bezpieczeństwem (np. jaja spożywcze). <p><u>Dalsze działania:</u> Dalszy aktywny udział i wkład w prace Unijnej Platformy ds. Strat i Marnowania Żywności, w tym w kwestii oznaczania dat.</p>
-------	--	---

²⁸ http://ec.europa.eu/food/safety/food_waste/eu_actions/eu-platform/index_en.htm

18.4.	<p>promowały wdrażanie hierarchii gospodarowania odpadami i hierarchii wykorzystania żywności poprzez priorytetowe traktowanie zapobiegania stratom i marnotrawieniu żywności, ponowne wykorzystanie bezpiecznej i pożywnej żywności odpowiedniej do spożycia przez ludzi, która w innym przypadku uległaby utracie, odzyskiwanie zasobów żywności do produkcji pasz zwierzęcych – w przypadkach, w których jest to bezpieczne – i przekierowanie żywności, której nie udało się uchronić przed utratą lub zmarnotrawieniem, ze składowisk do wykorzystania, w porządku pierwszeństwa, w recyklingu i pozostałych formach odzysku, w tym poprzez wykorzystanie w materiałach opartych na biomasie, fermentacji beztlenowej i przy odzyskiwaniu energii.</p>	<p>Wiele państw członkowskich poczyniło znaczne postępy we wdrażaniu hierarchii gospodarowania odpadami i hierarchii wykorzystania żywności, w tym dzięki następującym środkom:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zmianie ustawodawstwa krajowego dotyczącego ustanawiania zasad klasyfikacji odpadów, oznaczania dat i zasad darowizn; – zmianie zasad opodatkowania środków spożywczych przeznaczonych na darowizny i zapewnianiu bodźców fiskalnych do dokonywania darowizn żywności; – realizacji inicjatyw edukacyjnych i rozwijaniu pomocnych wskazówek i wytycznych przeznaczonych dla producentów żywności, sprzedawców hurtowych i detalicznych oraz konsumentów przyczyniających się do marnotrawienia żywności, zwłaszcza w zakresie sposobów unikania wyrzucania żywności; – zachęcaniu do regularnego podejmowania działań charytatywnych i prowadzenia ukierunkowanych kampanii służących odzyskiwaniu nadwyżek żywności do celów redystrybucji na rzecz osób w potrzebie; oraz – przede wszystkim – ustanawianiu i utrzymywaniu zrównoważonych i uznanych modeli darowizn żywności w formie banków żywności i innych organizacji charytatywnych, przy pełnym wykorzystaniu możliwości oferowanych w ramach wspólnej organizacji rynków owoców i warzyw, a także Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD). Dzięki temu państwa członkowskie dysponują metodami pracy dotyczące hierarchicznej dystrybucji i wykorzystywania nadwyżek żywności. <p>Niemniej jednak państwa członkowskie wciąż napotykają trudności, aby w pełni wykorzystać możliwości spożytkowania nadwyżek żywności. Przyszłe debaty i decyzje dotyczące opracowania jednolitych definicji strat i marnotrawienia żywności mogą prowadzić do powstania skutecznego modelu stosowania hierarchii klasyfikacji odpadów.</p> <p><u>Dalsze działania:</u> Umożliwienie i kontynuowanie wdrażania hierarchii zapobiegania odpadom i hierarchii wykorzystywania żywności poprzez nadanie priorytetu zapobieganiu stratom żywności i marnotrawieniu żywności, odzyskiwaniu nadwyżek żywności i optymalizacji wykorzystania zasobów żywności przy zapewnieniu bezpieczeństwa żywności i paszy.</p>
-------	---	--

18.5.	wspierały edukację i polepszanie u obywateli wiedzy na temat zrównoważonych procesów produkcji żywności, wymaganych zasobów, konsumpcji oraz strat i marnotrawienia żywności.	<p>Państwa członkowskie używają całego wachlarza narzędzi wspierających edukację i podnoszących poziom wiedzy obywateli na temat zrównoważonych procesów produkcji żywności, oszczędnego gospodarowania zasobami, konsumpcji, a także zmniejszania strat i marnotrawienia żywności. Podczas kampanii informacyjnych opracowywane są materiały edukacyjne dla dzieci, zwłaszcza małych dzieci i nastolatków, z naciskiem na zbilansowane i zdrowe odżywianie się, inteligentne zachowania konsumenckie i mniejsze marnotrawienie żywności przez gospodarstwa domowe.</p> <p>Stosowane są różne podejścia do kampanii informacyjno-edukacyjnych. Oprócz tradycyjnych sposobów propagowania środków służących zmniejszeniu nadwyżek żywności – konferencji, dyskusji, seminariów, programów edukacyjnych w szkołach itp. – często używane są nowocześniejsze i bardziej dostępne źródła informacji, takie jak reklamy w telewizji i radio, materiały w internecie i różne platformy mediów społecznościowych. Wiele państw członkowskich regularnie aktualizuje informacje, które mogą zainteresować konsumentów pragnących wesprzeć walkę ze stratami żywności i marnotrawieniem żywności.</p> <p><u>Dalsze działania:</u> Rozpoczęcie, umożliwienie i prowadzenie prac dotyczących działań podnoszących poziom wiedzy obywateli, przy jednoczesnym propagowaniu innowacyjnych rozwiązań.</p>
-------	---	---

18.6.	<p>dążyły do ograniczenia strat i marnotrawienia żywności i lepiej wyceniały zasoby żywnościowe począwszy od produkcji podstawowej aż do konsumpcji, zgodnie z hierarchią gospodarowania odpadami i z hierarchią wykorzystania żywności, z wykorzystaniem instrumentów dostępnych na szczeblu UE, w tym w ramach wspólnej polityki rolnej, polityki badań i innowacji oraz europejskiego partnerstwa innowacyjnego.</p>	<p>Niektóre państwa członkowskie wprowadziły narzędzia regulacyjne, aby umożliwić rolnikom wykorzystywanie ich produktów podstawowych, które z różnych powodów zostały usunięte z łańcucha żywnościowego, ale są wciąż zdatne do spożycia przez ludzi. Narzędzia te obejmują ulgi podatkowe, zmniejszenie obciążeń administracyjnych i włączanie producentów produktów podstawowych do różnych narzędzi WPR, aby zmniejszyć straty produktów podstawowych, takich jak owoce, warzywa i ryby. Niektóre państwa członkowskie aktywnie korzystają z partnerstw publiczno-prywatnych, których ostatecznym celem jest zmniejszenie strat żywności na wszystkich szczeblach łańcucha rolno-spożywczego przy użyciu innowacyjnych i kreatywnych metod i wsparciu ze strony organizacji i instytutów naukowych i badawczych.</p> <p>Przygotowane zostały i są wdrażane środki ustawodawcze mające na celu skrócenie łańcuchów i szlaków, które wykorzystuje się, by środki spożywcze dotarły do konsumenta końcowego. W ramach zmniejszania strat produktów podstawowych niektóre państwa członkowskie starają się zachęcić rolników do opracowania i wdrożenia własnych skutecznych programów maksymalizujących pożytkowanie zasobów. Byłyby one następnie używane jako kryterium otrzymania dodatkowego finansowania w ramach różnych projektów unijnych.</p> <p><u>Dalsze działania:</u> Dalsze prace na rzecz zmniejszenia strat żywności i marnotrawienia żywności w całym łańcuchu żywnościowym, w tym za pomocą narzędzi oferowanych przez WPR, takich jak wspólna organizacja rynków (owoców i warzyw), programy rozwoju obszarów wiejskich oraz programy w szkołach. Korzystanie z polityki badań i innowacji.</p>
-------	---	---

18.7.	umieściły kwestię ograniczania strat i marnotrawienia żywności w programie działań różnych podmiotów w łańcuchu dostaw żywności i wspierały współpracę międzysektorową, aby zapobiec stratom żywności i marnotrawieniu żywności „od pola do stołu”. Pozyskiwanie lepszych danych na temat strat i marnotrawienia żywności, również z sektora rolnego, oraz wykrywanie ewentualnych problemów i możliwości, jednak bez wprowadzania dodatkowych obciążeń administracyjnych dla rolników, stanowi ważny pierwszy krok do opracowania ukierunkowanych działań.	<p>Międzysektorowy, multidyscyplinarny i wielostronny dialog, współpraca i koordynacja między uczestnikami łańcucha żywnościowego a administracjami publicznymi są szeroko realizowane w państwach członkowskich. Koncentrują się one na zmniejszeniu strat żywności i marnotrawienia żywności. Opracowano i wdrożono wiele projektów dotyczących różnych etapów łańcucha żywnościowego. Osiągnięcie celów w zakresie zmniejszenia marnotrawienia żywności opiera się na modelach dobrowolnych działań i współpracy między rządem, społeczeństwem obywatelskim a biznesem. Społeczność naukowa, w tym uniwersytety i instytuty badawcze, także udziela silnego wsparcia na rzecz projektów badawczych. Wyniki prac opartych na projektach stworzą podstawę głębszych i bardziej ukierunkowanych działań zmierzających do zmniejszenia strat żywności i marnotrawienia żywności.</p> <p><u>Dalsze działania:</u> Dalsze promowanie i organizowanie współpracy między sektorami i uczestnikami łańcucha żywnościowego w celu uzyskania synergii. Poczynienie kroków w kierunku otrzymywania wiarygodnych i porównywalnych danych.</p>
18.8.	uwzględniły straty i marnotrawienie żywności w dyskusjach i inicjatywach dotyczących wykorzystywania surowców w bardziej zrównoważony sposób.	<p>Państwa członkowskie uznają działania zmierzające do zmniejszenia strat żywności i marnotrawienia żywności jako fundamentalny aspekt optymalnego wykorzystywania zasobów naturalnych, ponieważ działania te pomagają osiągnąć znaczące społeczne i ekonomiczne rezultaty. Dzięki organizacjom będącym darczyńcami i ich inicjatywom zwiększa się ilość zachowanej żywności, docierając do szerszego zakresu konkretnych grup konsumentów. Zmniejszenie obciążeń administracyjnych, prawnych i finansowych przynosi korzyści przedsiębiorstwom i służy jako jedna z głównych zachęt dla firm do tego, aby angażowały się w zmniejszanie strat i marnotrawienia żywności.</p> <p><u>Dalsze działania:</u> Dalsze propagowanie optymalnego wykorzystania zasobów naturalnych.</p>

INFORMACJE PRZEKAZANE PRZEZ KOMISJE

Działania w związku z konkluzjami Rady w sprawie marnotrawienia żywności i strat żywności przyjętymi przez Radę na jej 3479. posiedzeniu, które odbyło się w dniu 28 czerwca 2016 r. (10730/16). Dokument zawierający informacje dotyczące postępów poczynionych przez Komisję w odniesieniu do punktów konkluzji, w których wzywano Komisję do podjęcia działań.

19.	WZYWA KOMISJĘ, BY:	
19.1.	wykorzystywała zgromadzone doświadczenia i rezultaty projektu FUSIONS (pkt 16), traktując inne projekty badawcze (np. moduł Eurostatu dotyczący marnotrawienia żywności [Eurostat food waste plug-in]) i doświadczenia z metodologiami zgromadzone przez państwa członkowskie jako podstawę naukową i punkt wyjścia do opracowania wspólnego i praktycznego unijnego protokołu, który definiuje marnotrawienie żywności i sposób jego ilościowego szacowania na każdym etapie łańcucha dostaw żywności do celów ograniczenia marnotrawienia, jak określono w planie działania UE w sprawie gospodarki o obiegu zamkniętym, oraz by uwzględniła normę dotyczącą sprawozdawczości i księgowości w odniesieniu do strat i marnotrawienia żywności (Food Loss and Waste Accounting and Reporting Standard) (czerwiec 2016 r.), doświadczenia podmiotów uczestniczących w określaniu strat żywności w wartościach	<p>Zwykła procedura ustawodawcza w sprawie zmiany dyrektywy 2008/98/WE wprowadziła pewne wyjaśnienia, które pomogą Komisji w przygotowaniu metody oceny wielkości marnotrawienia żywności w całym łańcuchu dostaw żywności: współprawodawcy zgodzili się co do definicji marnotrawienia żywności, a także uprawnili Komisję do przyjęcia, w drodze aktu delegowanego, metody pomiaru marnotrawienia żywności. Metoda ta ma zostać uzupełniona o wspólny format składania sprawozdań dla Komisji na temat marnotrawienia żywności mierzonych przez państwa członkowskie, który ma zostać przyjęty jako akt wykonawczy.</p> <p>Komisja przewidziała te przyszłe ramy ustawodawcze przez rozpoczęcie w 2016 r. prac nad metodą oceny wielkości, monitorowania i raportowania marnotrawienia żywności w sposób pragmatyczny i oszczędny kosztowo. W oparciu o prace w ramach projektu FUSIONS, istniejące statystyki dotyczące odpadów, a także wysiłki międzynarodowe (globalna norma w zakresie strat i marnotrawienia żywności²⁹) w listopadzie 2016 r. na pierwszym posiedzeniu Unijnej Platformy ds. Strat i Marnowania Żywności przedstawiono pierwszy projekt dokumentu, który następnie omawiano dalej na forum specjalnej podgrupy ds. pomiaru marnotrawienia żywności, tak aby uwzględnić</p>

²⁹ <http://flwprotocol.org/>

	<p>liczbowych oraz konieczność zminimalizowania obciążeń administracyjnych w odniesieniu do państw członkowskich.</p>	<p>doświadczenia państw członkowskich i podmiotów uczestniczących w łańcuchu dostaw żywności i podzielić się tymi doświadczeniami. Prace były kontynuowane przez cały rok 2017 równoległe ze zwykłą procedurą ustawodawczą dotyczącą zmiany dyrektywy ramowej 2008/98/WE w sprawie odpadów³⁰. Komisja prowadzi obecnie prace przygotowawcze nad aktem delegowanym w sprawie metod pomiaru marnotrawienia żywności przy uwzględnieniu dyskusji na forum Unijnej Platformy ds. Strat i Marnowania Żywności³¹. Projekt aktu będzie omawiany w Komisji przez Grupę Ekspertów ds. Strat i Marnotrawienia Żywności³², a także przez grupę ekspertów ds. odpadów. Przewiduje się, że akt delegowany zostanie przyjęty przed końcem 2018 r. Komisja współpracuje także z FAO w zakresie rozwoju globalnych wskaźników służących monitorowaniu strat i marnotrawienia żywności w kontekście oenzytowskiego celu zrównoważonego rozwoju nr 12.3. (więcej szczegółów na temat współpracy międzynarodowej zob. odpowiedź dotycząca pkt 19.7).</p>
--	---	--

³⁰ COM (2015) 595 final

³¹ https://ec.europa.eu/food/safety/food_waste/eu_actions/eu-platform_en

³² <http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetail&groupID=3189>

19.2.	<p>w przyszłych analizach unijnych polityk i przepisów, takich jak kontrola sprawności ogólnego prawa żywnościowego w ramach inicjatywy dotyczącej lepszego stanowienia prawa, uwzględniała następujące cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> • lepsze uwzględnienie w całym łańcuchu wartości zapobiegania stratom i marnotrawieniu żywności; • lepsza wycena biomasy, gdy żywność nie nadaje się już do spożycia w łańcuchu paszowym i żywnościowym; • minimalizacja negatywnego wpływu na straty i marnotrawienie żywności, jaki mogłyby mieć obecne polityki i regulacje, bez zagrażania ich pierwotnym celom. 	<p>Cele wymienione w konkluzjach Rady są uwzględniane w analizie polityk UE, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • W dniu 15 stycznia 2018 r. Komisja ukończyła ocenę adekwatności rozporządzenia o ogólnym prawie żywnościowym (rozporządzenia (WE) nr 178/2002). Ocena adekwatności rozporządzenia o ogólnym prawie żywnościowym była kompleksową oceną (<i>ex post</i>) zapoczątkowaną w 2014 r. i dotyczącą tego, czy ramy ustawodawcze wprowadzone przez to rozporządzenie w odniesieniu do całego sektora żywności i pasz są wciąż adekwatne do zakładanych celów i czy nadal ujmują i odzwierciedlają dzisiejsze tendencje polityczne. Ocena adekwatności dotyczyła między innymi istotności rozporządzenia o ogólnym prawie żywnościowym w świetle rosnących problemów dotyczących zrównoważonej gospodarki żywnościowej, a w szczególności – potrzeby zapobiegania marnotrawieniu żywności. Uznano, że rozporządzenie o ogólnym prawie żywnościowym jest w dużej mierze nieadekwatne do celu zajęcia się – ogólnie – zrównoważoną gospodarką żywnościową, a w szczególności – marnotrawieniem żywności, ponieważ nie wszystkie parametry zrównoważonej gospodarki żywnościowej są uwzględnione w ramach tego rozporządzenia. Niemniej jednak zgodnie z oceną adekwatności zainteresowane podmioty (w tym podmioty prowadzące przedsiębiorstwa spożywcze i organizacje pozarządowe), a także właściwe organy państw członkowskich stoją na stanowisku, że specjalne polityki i przepisy prawne byłyby najlepszym sposobem na zajęcie się kwestią zrównoważonej gospodarki żywnościowej, a w szczególności marnotrawieniem żywności. • Komunikat pt. „Przyszłość rolnictwa i produkcja żywności” opisujący proponowane zmiany wspólnej polityki rolnej (WPR) zawiera pewne przepisy dotyczące lepszego uwzględnienia zrównoważonej gospodarki żywnościowej w przyszłej WPR (rozdział 3). W komunikacie tym jasno zaznaczono potrzebę zwiększenia ambicji w zakresie realizacji celów
-------	--	--

		<p>środowiskowych i klimatycznych oraz podkreślono zobowiązanie do realizacji celów zrównoważonego rozwoju 2030. Podkreśla on, że WPR może pomóc ograniczyć marnowanie żywności i straty żywności poprzez stymulowanie lepszych praktyk produkcyjnych i przetwórczych oraz poprzez wspieranie inicjatyw, które przyczyniają się do przekształcenia tradycyjnych wzorców konsumpcji „wyprodukuj – zużyj – wyrzuć” w biogospodarkę o obiegu zamkniętym.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zapobieganie marnotrawieniu żywności wyróżniono jako obszar priorytetowy w planie działania dotyczącym gospodarki o obiegu zamkniętym. Realizowany jest zintegrowany plan działania, w tym inicjatywy zarówno ustawodawcze, jak i nieustawodawcze, w celu zwalczania marnotrawienia żywności w UE. W Komisji kontynuowane są prace mające na celu zapewnienie wzmocnienia zapobiegania marnotrawienia żywności we wszystkich istotnych obszarach polityki zgodnie z agendą na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030.
--	--	--

19.3.	<p>wspierała bardziej spójne rozumienie i stosowanie oznaczeń ważności, takich jak oznaczenia na jajkach i innych produktach, wśród konsumentów, podmiotów prowadzących przedsiębiorstwa spożywcze, w szczególności producentów żywności i sprzedawców detalicznych oraz organów kontrolnych, by zapobiegać stratom i marnotrawieniu żywności.</p> <p>Rada wzywa Komisję, by w ewentualnych wnioskach w sprawie zmian unijnych przepisów w zakresie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności uwzględniła stanowisko Rady, która uważa, że wnioski takie powinny przyczyniać się do zapobiegania marnotrawieniu żywności, nie zagrażając bezpieczeństwu żywności ani przekazywaniu informacji konsumentom.</p>	<p>W ramach planu działania dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym³³, aby zająć się marnotrawieniem żywności na szczeblu UE, Komisja została wezwana do „zbada[nia] sposob[ów] poprawy stosowania systemu oznaczeń dat przez podmioty uczestniczące w łańcuchu żywnościowym i jego zrozumienia przez konsumentów, w szczególności sformułowania «najlepiej spożyć przed»”. Aby uzupełnić istniejące badania konsumentów dotyczące oznaczeń dat, w 2017 r. Komisja przeprowadziła analizę służącą zbadaniu rozumienia i praktyk w zakresie oznaczeń dat stosowanych przez podmioty prowadzące przedsiębiorstwa spożywcze i organy kontrolne oraz ich możliwy wpływ na marnotrawienie żywności. W listopadzie 2017 r. na posiedzeniu Unijnej Platformy ds. Strat i Marnowania Żywności zostały przedstawione kluczowe elementy analizy, a w lutym 2018 r. przyjęte zostało ostateczne sprawozdanie³⁴. Oczekuje się, że wraz z wynikami badania konsumentów, jak i innymi wynikami, analiza wspomże merytorycznie proces formułowania polityki w zakresie oznaczeń dat.</p> <p>Aby propagować spójniejsze rozumienie i wykorzystywanie oznaczeń dat, wymagane są wielostronne, skoordynowane i spójne działania wszystkich kluczowych podmiotów. W 2018 r. ustanowiona zostanie specjalna podgrupa Unijnej Platformy ds. Strat i Marnowania Żywności, aby kierować wszystkimi pracami w tym obszarze.</p> <p>Komisja w pełni zgadza się ze stanowiskiem Rady, że wszelkie przedstawiane wnioski dotyczące oznaczeń dat powinny utrzymywać bezpieczeństwo żywnościowe i właściwe informacje dla konsumentów.</p>
-------	---	--

³³ COM (2015) 0614 final.

³⁴ *Market study on date marking and other information provided on food labels and food waste prevention*. ICF wraz z Anthesis, Brook Lyndhurst i WRAP, 2018. <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/e7be006f-0d55-11e8-966a-01aa75ed71a1/language-en>

19.4.	<p>pobudzała dyskusje z udziałem wszystkich państw członkowskich w celu zbadania sposobów i środków wzmocnienia zarządzania łańcuchem dostaw żywności i pobudzała współpracę między podmiotami w celu zminimalizowania ilości żywności, która nie zostaje sprzedana przez producentów żywności, sprzedawców detalicznych i branżę gastronomiczną, we współpracy z innymi podmiotami w łańcuchu dostaw żywności, w tym z bankami żywności i z innymi organizacjami charytatywnymi, np. poprzez zapewnienie, by sprzedawcy detaliczni powstrzymywali się od celowych działań sprawiających, że niesprzedane produkty żywnościowe nie nadają się do spożycia przez ludzi, oraz poprzez zachęcenie do przekazywania niesprzedanych produktów żywnościowych organizacjom charytatywnym, w szczególności w drodze umów pomiędzy sprzedawcami detalicznymi a organizacjami charytatywnymi. Rozpatrzyła ponadto wnioski dotyczące zniesienia barier prawnych i praktycznych prowadzących do strat i marnotrawienia żywności, w szczególności w celu ułatwienia przekazywania darów żywnościowych do banków żywności i innych inicjatyw (społecznych).</p>	<p>Jednym z głównych celów Unijnej Platformy ds. Strat i Marnowania Żywności (3 posiedzenia od listopada 2016 r.) jest wzmocnienie międzysektorowej współpracy między podmiotami uczestniczącymi w łańcuchu dostaw żywności, a także między sektorami prywatnym i publicznym, tak aby przyspieszyć unijne postępy w realizacji celu zrównoważonego rozwoju nr 12.3 w zakresie zmniejszenia marnotrawienia żywności. Wymianie doświadczeń i najlepszych praktyk opartych na dowodach w zakresie zapobiegania marnotrawieniu żywności i jego ograniczenia służą: posiedzenia unijnej platformy i jej trzech podgrup do spraw konkretnych kwestii, w szczególności podgrupy zajmującej się działaniami i wdrażaniem, a także bieżąca wymiana między członkami platformy ułatwiana dzięki sieci cyfrowej utworzonej do tego celu przez Komisję.</p> <p>Projekt REFRESH³⁵ realizowany w ramach „Horyzontu 2020” jest konkretnie zorientowany na wspieranie lepszego podejmowania decyzji przez przemysł i indywidualnych konsumentów – w tym opracowanie strategicznych porozumień z rządami, biznesem i lokalnymi zainteresowanymi podmiotami mających na celu zmniejszanie marnotrawienia żywności. W czterech państwach członkowskich (Hiszpania, Niemcy, Węgry i Niderlandy) prowadzone są projekty pilotażowe, przy czym członkowie platformy na bieżąco dzielą się swoimi doświadczeniami. W partnerstwie z Unijną Platformą ds. Strat i Marnowania Żywności została w ramach REFRESH ustanowiona społeczność ekspercka, która umożliwia wymianę informacji, najlepszych praktyk i wiedzy fachowej z szerszą społecznością zainteresowanych podmiotów.</p> <p>Funkcjonowanie łańcucha dostaw żywności jest także przedmiotem dyskusji Forum Wysokiego Szczebla do spraw Poprawy Funkcjonowania Łańcucha Dostaw Żywności. Ponadto Komisja rozpoczęła publiczne konsultacje na temat inicjatywy służącej poprawie łańcucha dostaw żywności zajmującej się w szczególności nieuczciwymi praktykami handlowymi. Wstępne wyniki projektu REFRESH wskazują na możliwy wpływ nieuczciwych praktyk</p>
-------	---	--

³⁵ <http://eu-refresh.org/>

		<p>handlowych na marnotrawienie żywności w łańcuchu dostaw. Komisja Europejska prowadzi obecnie prace nad oceną skutków z myślą o wprowadzeniu środków UE służących wyeliminowaniu nieuczciwych praktyk handlowych, w uzupełnieniu bieżących prac nad uproszczeniem i modernizacją wspólnej polityki rolnej.</p> <p>W ramach planu działania dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym Komisja przyjęła w dniu 16 października 2017 r. wytyczne UE w zakresie darowizny żywności³⁶, aby wyjaśnić odpowiednie przepisy prawne i tym samym ułatwić tę praktykę w państwach członkowskich (więcej szczegółów – zob. odpowiedź dotycząca pkt 19.6).</p> <p>W ramach projektu pilotażowego (2018–2020) prowadzone będą dalsze badania nad prawnymi i operacyjnymi ramami w zakresie darowizn żywności istniejącymi w państwach członkowskich, dalej będzie też udzielane wsparcie na rzecz upowszechniania wytycznych UE, we współpracy z członkami platformy³⁷.</p>
--	--	--

³⁶ Zawiadomienie Komisji – Wytyczne UE w zakresie darowizny żywności (2017/C361/01) <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2017:361:FULL&from=PL>

³⁷ https://ec.europa.eu/food/safety/food_waste/eu_actions/food-donation_en

19.5.	wykorzystywała platformę zainteresowanych stron jako forum wymiany poglądów na temat opracowywania informacji dla konsumentów w państwach członkowskich, aby sprostać ogromnym wyzwaniom w zakresie wpływania na zachowania konsumentów.	Unijna Platforma ds. Strat i Marnotrawienia Żywności umożliwia wymianę poglądów między państwami członkowskimi a zainteresowanymi podmiotami. Między innymi bieżące prace w ramach projektu REFRESH nad czynnikami warunkującymi zachowanie konsumentów w odniesieniu do marnotrawienia żywności ³⁸ mogą merytorycznie wspomóc opracowywanie przez wszystkie zainteresowane podmioty interwencji i kampanii konsumenckich. W związku z tym, że marnotrawienie żywności na poziomie gospodarstw domowych stanowi istotną część całkowitego marnotrawienia żywności, kwestia ta będzie traktowana priorytetowo przez podgrupę unijnej platformy zajmującą się działaniami i wdrażaniem.
-------	--	--

³⁸ zob. na przykład: <http://eu-refresh.org/quantified-consumer-insights-food-waste>

19.6.	<p>opracowała wskazówki dotyczące obecnych przepisów, by wyjaśnić unijne przepisy dotyczące odpadów, żywności i pasz oraz ułatwić przekazywanie darowizn żywności i ponowne wykorzystywanie wycofanych środków spożywczych i produktów ubocznych powstałych w łańcuchu żywności do produkcji pasz bez zagrażania bezpieczeństwu żywności i pasz, uwzględniając obecne przepisy państw członkowskich, które okazały się już skuteczne.</p>	<p>Komisja opracowała unijne wytyczne w celu ułatwienia darowizn żywności w państwach członkowskich. Niniejsze wytyczne mają na celu doprecyzowanie właściwych przepisów prawa UE i tym samym zapewnienie wsparcia w eliminowaniu przeszkód dla redystrybucji żywności w obecnych unijnych ramach regulacyjnych. Bardziej szczegółowo, wytyczne te mają na celu: ułatwienie przestrzegania odpowiednich przepisów UE (np. w zakresie bezpieczeństwa żywności, higieny żywności, identyfikowalności, VAT itd.) przez dostawców i odbiorców nadwyżek żywności oraz upowszechnianie wspólnej interpretacji przepisów przez organy regulacyjne w państwach członkowskich UE. Wytyczne, które zostały opracowane w ścisłej współpracy z członkami Unijnej Platformy ds. Strat i Marnowania Żywności, zostały przyjęte przy okazji Światowego Dnia Żywności (16 października 2017 r.) i opublikowane we wszystkich językach UE (zob. odpowiedź dotycząca pkt 19.4).</p> <p>Komisja Europejska rozpoczęła trzyletni projekt pilotażowy, zainicjowany przez Parlament Europejski: „Redystrybucja żywności w UE: analiza istniejących ram i możliwości upowszechniania”. Projekt ten wesprze upowszechnianie wytycznych UE w zakresie darowizny żywności przy rozwijaniu dialogu z odpowiednimi zainteresowanymi stronami oraz mapowanie i analizę politycznych, regulacyjnych i operacyjnych ram UE-28 odnoszących się do redystrybucji żywności, a w szczególności darowizn żywności.</p> <p>Komisja podejmuje również kroki na rzecz ułatwienia wykorzystania żywności, która (głównie z powodów komercyjnych) nie jest już przeznaczona do spożycia przez ludzi, jako elementu paszy dla zwierząt. We wniosku dotyczącym zmiany dyrektywy 2008/98/WE w sprawie odpadów³⁹ Komisja zaproponowała zmiany ustawodawcze w celu ułatwienia ponownego wykorzystania żywności jako paszy dla zwierząt. Komisja obecnie opracowuje wytyczne UE wyjaśniające status prawny wycofanych środków spożywczych, które mają być przeznaczone na paszę, tak aby wesprzeć i uprościć działania podmiotów prowadzących przedsiębiorstwa spożywcze i podmiotów działających na rynku pasz oraz zmniejszyć obciążenia administracyjne dla organów kontrolnych. Wytyczne zostały opracowane w ścisłej konsultacji z państwami członkowskimi, oczekuje się, że ich przyjęcie nastąpi do końca marca 2018 r.</p>
-------	---	--

³⁹ COM (2015) 595 final

19.7.	<p>w myśl pkt 9 wytycznych politycznych dla Komisji Europejskiej („Silniejsza pozycja na arenie międzynarodowej”) uwzględniła kwestię strat i marnowania żywności w strategiach, programach działań i programach współpracy w zakresie bezpieczeństwa żywnościowego oraz współpracy dotyczącej żywienia i współpracy rozwojowej, aby ułatwić tworzenie zdolności i dostarczanie wsparcia technicznego w krajach słabiej rozwiniętych, a tym samym aktywnie wspierać partnerstwa, które przyczyniają się do realizacji celów zrównoważonego rozwoju i programu działań do roku 2030. W związku z tym podjęła (lub wzmocniła) współpracę między UE a organizacjami międzynarodowymi (zwłaszcza FAO i UNEP), aby zapewnić wniesienie przez wszystkie podmioty jak największego wkładu w realizację celów zrównoważonego rozwoju, zapewnić spójne monitorowanie i sprawne informowanie o poczynionych postępach, a także wspierać wymianę wiedzy i najlepszych praktyk.</p>	<p>Komisja zobowiązuje się do włączenia celów zrównoważonego rozwoju do europejskich ram polityki i do obecnych priorytetów Komisji na podstawie oceny bieżącej sytuacji i określenia najistotniejszych trudności w zakresie zrównoważonego rozwoju. W listopadzie 2017 r. Eurostat opublikował pierwsze sprawozdanie z monitorowania postępów UE w realizacji celów zrównoważonego rozwoju⁴⁰.</p> <p>Zarówno plan działania dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym, jak i porozumienie polityczne osiągnięte w grudniu 2017 r. co do zmiany dyrektywy ramowej w sprawie odpadów potwierdzają zobowiązanie UE na rzecz celu zrównoważonego rozwoju nr 12.3 w zakresie strat i marnotrawienia żywności.</p> <p>Organizacja ds. Wyżywienia i Rolnictwa jest aktywnym członkiem Unijnej Platformy ds. Strat i Marnowania Żywności wraz z innymi organizacjami międzynarodowymi (Program NZ ds. Ochrony Środowiska, OECD). Aby jeszcze bardziej wzmocnić współpracę z FAO – i w uznaniu roli tej organizacji jako strażnika globalnego celu zrównoważonego rozwoju nr 12.3 – Komisja podpisała w dniu 29 września 2017 r. list intencyjny dotyczący współpracy między Organizacją Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO) a Komisją. List ten podkreśla potrzebę zapobiegania marnotrawieniu w łańcuchach dostaw żywności i potwierdza już prowadzoną współpracę (w szczególności w zakresie monitorowania i raportowania strat i marnotrawienia żywności) obu organizacji.</p>
-------	---	---

⁴⁰ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/products-statistical-books/-/KS-04-17-780>